

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นเมืองพระพุทธศาสนา โดยบทบาทของพระพุทธศาสนานั้นได้มีต่อเนื่องมาตั้งแต่สุโขทัย ดังนั้น พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีบทบาทในการกล่อมเกลาคิดใจ และอบรมคุณลักษณะนิสัยอันดีงามให้กับผู้คนในสังคมตลอดจนการให้ความอนุเคราะห์ที่เกี่ยวกับการบริหารสาธารณะตามความต้องการของประชาชนอีกทั้งมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาให้กับสังคม ให้แก่ประเทศมาแล้วเป็นอย่างดี นอกจากนี้พระพุทธศาสนาและพระสงฆ์ยังมีบทบาทสำคัญสูงมากต่อการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวบ้านพร้อมกับการพัฒนาชุมชน กล่าวคือ บทบาทในการเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาให้แก่ชาวบ้านแล้วพระสงฆ์ยังให้การศึกษาแก่บุตรหลานของชาวบ้าน โดยการสั่งสอนและอบรมคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งช่วยสอนหนังสือแก่นักเรียนในโรงเรียนต่างๆ การสงเคราะห์ชาวบ้านที่ยากจน การสนับสนุนกิจการต่างๆที่เป็นส่วนรวมของประชาชน การรักษาผู้ป่วยตามความสามารถของแต่ละท่าน การให้คำแนะนำ ในการประกอบอาชีพ หรือการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และแก้ไขปัญหาครอบครัวให้กับชาวบ้าน เป็นต้น ในสังคมไทยมีการยอมรับนับถือพระสงฆ์เป็นผู้นำทางด้านจิตใจและเป็นศูนย์รวมความเคารพนับถือ เนื่องจากชาวบ้านเห็นว่าพระสงฆ์เป็นผู้ประพฤติธรรมมีความบริสุทธิ์ และเป็นผู้เสียสละบำเพ็ญตนเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยบริสุทธิ์ใจ และที่สำคัญที่สุด คือเชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้มีสติปัญญารอบรู้วิชาการต่างๆ เหนือกว่าชาวบ้าน สามารถเป็นที่ปรึกษาแนะนำชาวบ้านในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้

ทั้งนี้ ความศรัทธาและความสัมพันธ์ของชาวบ้านไทยที่มีต่อพระสงฆ์นั้นส่งผลให้พระสงฆ์ต้องเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยและสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยถือว่าเป็นหน้าที่หนึ่งของพระสงฆ์ตามพุทธดำรัสของสมเด็จพระบรมศาสดาที่ตรัสกับพระสาวกที่ส่งไปประกาศพระศาสนาว่า “ภิกษุทั้งหลายเธอจงเที่ยวจาริกไปเพื่อประโยชน์สุขของมหาชน เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลกเพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์ทั้งหลาย” และดังที่พระราชวรมุนี (ประยุทธ์ ปยุตโต)^๑ ได้แจกแจงหน้าที่ของพระสงฆ์ไว้ว่า “หน้าที่โดยตรงของพระสงฆ์มีบัญญัติไว้ว่า เป็นผู้ให้ธรรมทาน คือ การให้ธรรมะเป็นการชี้แจงแนะนำในเรื่องหลักความดีงามหรือการที่จะช่วยให้มนุษย์ได้ประสบแต่สิ่งที่ดีงามสามารถแก้ไขปัญหาที่เป็นความทุกข์ความขัดข้องต่างๆ ของประชาชน”

วัดและพระสงฆ์จึงถือว่าเป็นศูนย์กลางเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณในการพัฒนาจิตใจและพัฒนาด้านต่างๆ ของประชาชนได้เป็นอย่างดี เปรียบประดุจเหมือนตะเกียงให้แสงสว่างเป็นประโยชน์แก่ผู้คน เป็นตะเกียงทางจิตวิญญาณของชาวบ้าน เพราะฉะนั้นพระสงฆ์จึงเป็นผู้นำการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งทั้งหลายทั้งปวงทั้งภายในวัดและภายนอกวัดด้วยหลักความถูกต้องดีงาม และได้ประโยชน์สูงสุดสร้าง

^๑พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), *ภาวะผู้นำ*, (กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ, ๒๕๔๕), หน้า ๒๓.

ความเจริญก้าวหน้าเป็นปึกแผ่นต่อวัดวาอาราม และเป็นประโยชน์แก่พุทธบริษัทที่เป็นชาวบ้านอย่างครบถ้วนบริบูรณ์^๒

ภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนพัฒนาประเทศและจะต้องมีคุณลักษณะ คือผู้นำต้องมีคุณสมบัติ เช่น มีสติปัญญา ความดีงาม ความรู้ความดีและความสามารถของบุคคล ที่ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกันและพากันไปสู่จุดหมายที่ดีงาม และลักษณะผู้นำที่มีคุณภาพต้องประกอบด้วยหลัก ๓ ประการ คือ มองกว้าง คิดไกล และใฝ่สูง ตลอดจนต้องมีประสิทธิภาพที่ดีตามแนวทางของหลักพุทธธรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคนและสังคมต่อไป^๓ สมดังที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อดาวพิกุลน้ำพระมงคลเทพมุนี(สด จนทสโร) ได้กล่าวแก่ศิษยานุศิษย์ว่า วัดจะเจริญดีมีความมั่นคง มีการพัฒนาและมีสันติสุขแก่วัดและสังคม ก็ด้วยเหตุปัจจัย ๔ ประการ ได้แก่ ๑. มีสมภารดี คือ มีพระภิกษุเจ้าอาวาส หรือ พระอุปัชฌาย์อาจารย์ ผู้นำดี ผู้ได้อบรมตนตามพระธรรมวินัยดี ตั้งตนอยู่ในคุณอันสมควรมีสติปัญญาสามารถปกครองพัฒนาดูแลรักษาพระภิกษุสามเณรในวัดให้ปฏิบัติในพระธรรมวินัยดี ๒. มีธรรมดี คือมีการศึกษาอบรมทั้งปริยัติสัทธรรม ปฏิบัติสัทธรรม คือปฏิบัติไตรสิกขาดี เพื่อความถึงปฏิเวธสัทธรรม ๓. มีพระดี มีเจดีย คือปูชนียวัตถุสำคัญได้แก่ พระบรมสารีริกธาตุ พระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์และแม่รูปเหมือนของบูรพาจารย์ ผู้ทรงคุณธรรมสูง และ ๔. มีวัดดี คือ มีบริเวณวัด ที่จัดเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สงบร่มรื่น สบายเหมาะแก่ที่จะเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชุมชนผู้ประสงค์ศึกษาหาความรู้ มาบำเพ็ญกุศลคุณความดี ได้แก่ ทานกุศล ศีลกุศลและภาวนา กุศลให้เกิดความสงบสุขทางใจ^๔

ในปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปมาก เนื่องจากรัฐบาลต้องการที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรืองเหมือนกับประเทศที่พัฒนาก้าวหน้าแล้ว สำหรับการพัฒนานั้น รัฐบาลเป็นผู้กำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาจากส่วนกลาง และมีเจ้าหน้าที่ของรัฐคือข้าราชการเป็นผู้ดำเนินการ แผนงานและโครงการที่นำเสนอเพื่อดำเนินการจึงมักสอดคล้องกับนโยบายและแนวทางของรัฐบาลเป็นสำคัญ โดยขาดความสนใจถึงข้อเท็จจริงว่าแผนงานหรือโครงการพัฒนาชนบทต่าง ๆ นั้นจะสอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้าน ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจที่แผนพัฒนาของรัฐบาลแต่ละยุคสมัยที่ผ่านมาได้ส่งผลให้ชาวบ้านไม่สามารถพึ่งตนเองได้ในปัจจุบันและผลที่เกิดขึ้นก็คือการพัฒนาที่ประเทศไทยได้ตามรอยการพัฒนาของประเทศทางตะวันตกทำให้อาชญากรรม ยาเสพติด โสเภณี ความยากจนการคอร์รัปชัน การเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็ว คนอพยพเข้าเมือง ชุมชนล่มสลาย ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้มีแนวโน้มมากขึ้นและทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ^๕

^๒พิสิฐ เจริญสุข, คู่มือการปฏิบัติงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๔๑), หน้า ๖๕.

^๓พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), ภาวะผู้นำความสำคัญต่อการพัฒนาคน พัฒนาประเทศ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ธรรมสภา, ๒๕๔๖), หน้า ๓ - ๓๒.

^๔พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคล), การบริหารวัด, (นครปฐม : เพชรเกษมพิมพ์, ๒๕๔๘), หน้า ๒๘๒ - ๒๘๓.

^๕ไพฑูรย์ เครือแก้ว, ลักษณะสังคมไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิพิธการพิมพ์, ๒๕๓๘), หน้า ๘๖.

โดยที่แบบผู้นำของเจ้าอาวาสเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า การปฏิบัติศาสนกิจมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ดังจะเห็นได้ว่า บางวัดเจ้าอาวาสตัดสินใจดำเนินงานทุกอย่างด้วยตนเอง ไม่ปรึกษาหารือ ไม่ยอมรับฟังความคิดของคณะสงฆ์และกรรมการวัดเพราะเจ้าอาวาสเป็นผู้นำแบบเผด็จการ (Autocrat) ย่อมไม่ได้รับความเชื่อถือและความร่วมมือจากคณะสงฆ์และกรรมการวัดเท่าที่ควร ทำให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพต่าง บางวัดเจ้าอาวาสก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินงานใดๆ มีการประชุมปรึกษาหารือกับคณะสงฆ์และกรรมการวัดก่อน ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีความเห็นแตกต่างกันไม่สามารถตกลงกันได้ ก็ถือมติเสียงข้างมากเป็นหลักในการดำเนินงาน การปฏิบัติศาสนกิจมุ่งงาน มุ่งความสัมพันธ์ และมุ่งประสิทธิผลของงานควบคู่กันไปเป็นผู้นำแบบ “ผู้หนีงาน” (Deserter) ผลการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่เจ้าอาวาสย่อมมีประสิทธิภาพต่างมาก^๖

ดังนั้น วัดเป็นหน่วยงานปกครองและเป็นหน่วยงานดำเนินกิจการคณะสงฆ์ และกิจการ พระศาสนาที่สำคัญที่สุด และเป็นฐานอันสำคัญยิ่งของคณะสงฆ์และพระพุทธศาสนา เป็นองค์กร หลักในการปกครองคณะสงฆ์ หลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆ เกี่ยวกับวัด ทรงตราเป็น พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ทั้งสิ้น เช่นเดียวกับบทบัญญัติว่าด้วยมหาเถรสมาคม ซึ่งเป็นสถาบันหรือองค์กรปกครองคณะสงฆ์สูงสุด วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล หรือเป็นบุคคลตามกฎหมาย ตามความในมาตรา ๓๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๙ แห่งราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๕ วัดจึงได้รับความคุ้มครองจากบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นๆ วัดทั้งหลายย่อมมีสิทธิและหน้าที่ตามบทกฎหมายดังเช่นบุคคลธรรมดา เว้นแต่สิทธิและหน้าที่ในการต่างๆ เองมิได้ จำเป็นต้องมีผู้แทนเพื่อใช้สิทธิและหน้าที่หรือแสดง เจตนา ดังเช่นบทบัญญัติในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ มาตรา ๓๑ วรรคสาม ว่า “เจ้าอาวาสเป็น ผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป” ดังนั้น เจ้าอาวาสเป็นทั้งผู้ปกครองวัดตามมาตรา ๓๖ และเป็นผู้แทนวัดตามมาตรา ๓๑ วรรคสาม ทั้งเป็นฐานะเจ้าพนักงานตามความในประมวล กฎหมายอาญา ดังความแห่งมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และไวยาวัจกร เป็นเจ้าพนักงานตามความในประมวลกฎหมายอาญา เพราะเหตุนี้ ตำแหน่งเจ้าอาวาส จึงเป็น ตำแหน่งที่สำคัญยิ่ง^๗

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีพระสงฆ์มีชาติภูมิกำเนิดที่นี่และเป็นที่รู้จักในวงการของคณะสงฆ์เป็นจำนวนมาก เช่น พระพรหมคุณาภรณ์ พระวิสุทธิวงศาจารย์ (เจ้าคณะภาค ๗) พระพรหมบัณฑิต (เจ้าคณะภาค ๒, อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) พระพรหมโมลี (เจ้าคณะภาค ๕, เลขาธิการแม่กองธรรมบาลีสนาทหลวง) เป็นต้น ที่เป็นแบบอย่างของพระสงฆ์ผู้นำในองค์กรพระพุทธศาสนา แต่ในปัจจุบันนี้ภายในจังหวัดสุพรรณบุรี ได้มีปัญหาที่กระทบกระเทือนถึงแรงศรัทธาของพุทธบริษัทในเรื่องของผู้นำของวัดคือเจ้าอาวาสที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับการดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาส เช่น การเมาสุราและขับรถในเวลากลางคืน มีปัญหาทะเลาะกับชาวบ้านเรื่องเล็กน้อยอยู่เสมอ เสพยาบ้า นำปัจจัยที่ทำบุญไปใช้ในทางที่ผิด ทั้งวัดให้รัก

^๖พระศรีปริยัติโมลี (สมชัย กุศลจิตโต), **สงฆ์ผู้นำสังคม**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๘๒ - ๘๓.

^๗พระเทพปริยัติสุธี (วรวิทย์ คงคปณโณ), **การคณะสงฆ์และการศาสนา**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๑๖.

ร้างสิ่งก่อสร้างก็ไม่บูรณปฏิสังขรณ์ เป็นต้น ทำให้พุทธศาสนิกชนไม่เลื่อมใสศรัทธาในตัวของผู้นำของวัด และส่งผลให้ถึงกับพระสงฆ์ที่อาศัยอยู่ในวัดนั้นๆ ด้วย

ดังนั้น พระสงฆ์ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส จึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของหน่วยงานหรือองค์กร จึงสมควรจะเป็นผู้มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับสูง ให้สมกับความคาดหวังของพระภิกษุ สามเณร จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจ ที่จะศึกษาถึงภาวะผู้นำของพระสงฆ์ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส จึงได้กำหนดหัวข้อในการศึกษาว่า “ความคาดหวังของพระสงฆ์ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี”

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของพระสงฆ์ ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส ในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของพระสงฆ์ ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส ในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังของพระสงฆ์ ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส ในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ระดับความคาดหวังของพระสงฆ์ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ผลการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคาดหวังของพระสงฆ์ ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส ในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกันหรือไม่

๑.๓.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังของพระสงฆ์ ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส ในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี มีอะไรบ้าง

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคาดหวังของพระสงฆ์ ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส ในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ใน ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการพัฒนาจิตใจ ๒) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ๓) ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม ๔) ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ๕) ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ประกอบด้วยตัวแปรต้น(Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

“พระมหานพพล กนตสีโล, “ภาวะผู้นำในการพัฒนาชุมชนของพระสังฆาธิการ”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยสถานภาพ อายุ พรรษา ความรู้ชั้นกรรม ความรู้เปรียญธรรม ความรู้สายสามัญ และตำแหน่งทางคณะสงฆ์

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความคาดหวังของพระสงฆ์ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรีตามความเป็นจริง ได้แก่ ๑) ด้านการพัฒนาจิตใจ ๒) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ๓) ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม ๔) ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ๕) ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

๑.๔.๓. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ พระสงฆ์ซึ่งสังกัดและจำพรรษาอยู่ที่วัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๕๖ จำนวน ๑,๒๓๔ รูป^๙ นอกจากนี้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ประกอบด้วย

๑.พระครูศรีปริยัตยานุศาสน์ (วีระ วีระปณฺโณ)	เจ้าคณะอำเภอเมืองสุพรรณบุรี
๒.พระครูสิริวัชรธรรมานุรักษ์ (ชูชาติ อานนโธ)	รองเจ้าคณะอำเภอเมืองสุพรรณบุรี
๓.พระครูศรีรัตนวิวัฒน์ (ทวี รตนเมธี)	รองเจ้าคณะอำเภอเมืองสุพรรณบุรี
๔.พระครูศรีอรรถศาสน์ (อรรถชัย มหาอติโล)	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร
๕.พระครูสุวรรณวิธานุวัตร (ย้อย กิตติยาน)	เจ้าคณะตำบลท่าพี่เลี้ยง
๖.พระครูศรีรัตนวิมุติ (วิเชียร กลยาโณ)	เจ้าคณะตำบลโคกโคเฒ่า
๗.พระครูสุวรรณธรรมาภิรมย์ (สมชาย จิตธมฺโม)	เจ้าคณะตำบลสวนแตง

๑.๔.๔. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ๆ ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ วัดที่อยู่ในสังกัดเขตการปกครองทางคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบ่งการปกครองระดับตำบล ออกเป็น ๑๘ ตำบล จำแนกตามการปกครองระดับวัดออกเป็น ๙๗ วัดได้ดังนี้

๑. ตำบลสนามชัย มี ๕ วัด	๒. ตำบลบ้านโพธิ์ มี ๖ วัด
๓. ตำบลพินาแดง มี ๕ วัด	๔. ตำบลทับใต้เหล็ก มี ๕ วัด
๕. ตำบลดอนก่ายาน มี ๖ วัด	๖. ตำบลสวนแตง มี ๖ วัด
๗. ตำบลดอนโพธิ์ทอง มี ๕ วัด	๘. ตำบลศาลาขาว มี ๖ วัด
๙. ตำบลไร่ใหญ่ เขต ๑ มี ๕ วัด	๑๐. ตำบลไร่ใหญ่ เขต ๒ มี ๕ วัด
๑๑. ตำบลโคกโคเฒ่า มี ๕ วัด	๑๒. ตำบลโพธิ์พระยา มี ๕ วัด
๑๓. ตำบลสระแก้ว มี ๕ วัด	๑๔. ตำบลสนามคลี มี ๖ วัด
๑๕. ตำบลท่าระหัด มี ๖ วัด	๑๖. ตำบลดอนมะสังข์ มี ๕ วัด
๑๗. ตำบลท่าพี่เลี้ยง มี ๕ วัด	๑๘. ตำบลลิ้งชัน มี ๖ วัด

^๙สำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมืองสุพรรณบุรี , ข้อมูลทะเบียนพระภิกษุสามเณร, (สุพรรณบุรี ๒๕๕๖). หน้า

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๗ ถึง เดือน ธันวาคม ๒๕๕๗ รวมระยะเวลา ๑๐ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีอายุ ต่างกัน มีความคาดหวังของพระสงฆ์ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสวัดในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีพรรษา ต่างกัน มีความคาดหวังของพระสงฆ์ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสวัดในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีความรู้นักธรรม ต่างกัน มีความคาดหวังของพระสงฆ์ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสวัดในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ พระสงฆ์ที่มีความรู้เบญจธรรม ต่างกัน มีความคาดหวังของพระสงฆ์ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสวัดในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ พระสงฆ์ที่มีความรู้สายสายสามัญ ต่างกัน มีความคาดหวังของพระสงฆ์ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสวัดในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๖ พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งทางคณะสงฆ์ ต่างกัน มีความคาดหวังของพระสงฆ์ต่อภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสวัดในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ ความคาดหวัง หมายถึง การที่พระสงฆ์ประเมินค่าตนเอง ในการรู้สึกนึกคิดแล้วใช้ความคาดหวังนั้น กำหนดพฤติกรรมที่มีต่อเจ้าอาวาสวัดของตนเอง ในการที่จะให้เจ้าอาวาสแสดงพฤติกรรมความเป็นผู้มีภาวะผู้นำ ในการบริหารกิจการของวัด และกิจการของพระพุทธศาสนาออกมาเช่นไร

๑.๖.๒ พระสงฆ์ หมายถึง พระภิกษุที่สังกัดอยู่ในวัด ซึ่งวัดที่ท่านสังกัดอยู่นั้น ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๖.๓ ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลในการกำกับกิจกรรมของกลุ่มไปสู่เป้าหมายร่วมกันอย่างสำเร็จเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือการที่ผู้นำใช้อิทธิพล และอำนาจหน้าที่ตามความสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่ต่อลูกน้องในสถานการณ์ต่างๆเพื่อปฏิบัติการ และอำนวยความสะดวกติดต่อสัมพันธ์กันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ๕ ด้าน คือ

พัฒนาจิตใจประชาชน หมายถึง การให้การอบรมสั่งสอนประชาชนได้เข้าถึงหลักธรรมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินวิถีชีวิต และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความดีทางจิตใจในวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญของชาติ ตลอดจนให้การอนุเคราะห์สงเคราะห์สั่งสอนอบรมเด็กและเยาวชนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมคุณงามความดี เพื่อเป็นเยาวชนที่มีคุณค่าของชุมชนและสังคมประเทศชาติ

การศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง การสนับสนุนการศึกษาในแนวทางแห่งพุทธศาสนา และจัดการศึกษาสงเคราะห์ชุมชนในด้านต่าง ๆ ตลอดจนจัดทุนการศึกษาพร้อมอุปกรณ์ด้าน การศึกษาสงเคราะห์ให้แก่ชุมชน ตลอดทั้งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่ชุมชน

การเผยแผ่ศาสนาธรรม หมายถึง การให้ความรู้ด้านหลักธรรม หลักการดำเนินวิถี ชีวิตแนวพุทธ และจัดกิจกรรมที่สนับสนุนสอดคล้องกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้แก่ชุมชน ตลอด ทั้งส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในการเผยแผ่ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

การการสาธารณสงเคราะห์ หมายถึง การให้การอนุเคราะห์ สงเคราะห์แก่ชุมชนใน ด้านการก่อสร้างสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ และให้การส่งเสริมพัฒนาด้านอาชีพตลอดจนพัฒนา คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนมีความเจริญรุ่งเรือง สงบสุข เข้มแข็ง และมีความสามัคคีปรองดองเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การให้อบรมความรู้และส่งเสริม ศิลป ประเพณีวัฒนธรรมในทางพระพุทธศาสนาและของท้องถิ่น ตลอดจนให้การส่งเสริมสนับสนุนภูมิ ปัญญาท้องถิ่นของชุมชน เพื่อเป็นสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมอันมีคุณค่าของชุมชนสืบต่อไป

๑.๖.๔ เจ้าอาวาส หมายถึง พระภิกษุผู้ได้รับการแต่งตั้งจากมหาเถรสมาคมให้เป็นเจ้า พนักงานตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕) ให้ปฏิบัติหน้าที่ในวัดนั้นๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ได้ทราบถึงความคาดหวังของพระสงฆ์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ต่อภาวะผู้นำของเจ้า อาวาสในการแสดงความเป็นผู้นำในการบริหารศาสนกิจต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในวัดและกิจการของ พระพุทธศาสนา ที่เกิดขึ้นภายนอกวัดอีกด้วย

๑.๗.๒ ได้ทราบผลเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคาดหวังของพระสงฆ์ ต่อ ภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังของพระสงฆ์ ต่อ ภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส

๑.๗.๔ นำไปเป็นข้อมูลแก่คณะสงฆ์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสต่อไป